

สั่งยกเลิกการสอบราคา “ด้วยวาจา”... ถ้าวาผู้เสนอราคาทราบแล้ว... ขอรับ !!

นายปกครอง

อุทาหรณ์จากคดีปกครองฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการแจ้งคำสั่งทางปกครองและผลของการไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์ให้คู่กรณีทราบ

ซึ่งถือเป็นหลักกฎหมายที่ฝ่ายปกครองต้องรู้และเข้าใจ... ครับ

ทั้งสองเรื่องดังกล่าวมีมูลเหตุจากการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งให้นายก อบต. พ้นจากตำแหน่ง **เพราะ** นายก อบต. ละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ เนื่องจากยกเลิกการสอบราคาจ้างตามโครงการก่อสร้างถนนคอนกรีต โดยไม่แจ้งคำสั่งยกเลิกการสอบราคาให้บริษัทผู้เสนอราคาต่ำสุดซึ่งมีสิทธิเข้าทำสัญญาจ้างทราบและไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยมีได้แจ้งสิทธิอุทธรณ์

เหตุดังกล่าวส่งผลให้นายก อบต. ต้องพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ ? หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า หัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุของ อบต. ได้แจ้งคำสั่งยกเลิกการสอบราคาจ้างด้วยวาจาให้ตัวแทนบริษัททราบ พร้อมให้ดูเอกสารการยกเลิกการสอบราคาด้วย และนายก อบต. ยังได้มีหนังสือแจ้งบริษัทว่าไม่สามารถให้บริษัททำสัญญาจ้างได้ เนื่องจากอาจมีการสมยอมราคากัน อีกทั้งบริษัทโดยตัวแทนได้ให้การยืนยันถึงการรับทราบเรื่องยกเลิกการสอบราคาต่อคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ปัญหาประการแรก การที่เจ้าหน้าที่พัสดุและนายก อบต. ดำเนินการแจ้งคำสั่งยกเลิกการสอบราคาด้วยวิธีการดังกล่าว ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?

ประเด็นนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า “คำสั่งยกเลิกการสอบราคา” เป็น “คำสั่งทางปกครอง” ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และกฎหมายเฉพาะ คือ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่ได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งคำสั่งทางปกครองไว้

ดังนั้น ต้องนำวิธีการแจ้งคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้ โดยอาจกระทำโดยการแจ้งด้วยวาจาก็ได้ แต่ถ้าผู้นั้นประสงค์จะให้กระทำเป็นหนังสือก็ให้แจ้งเป็นหนังสือ และเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามที่กล่าวข้างต้น ถือได้ว่าการแจ้งคำสั่งยกเลิกการสอบราคาให้บริษัททราบโดยชอบแล้ว

ปัญหาประการที่สอง การไม่แจ้งสิทธิอุทธรณ์มีผลทำให้คำสั่งยกเลิกการสอบราคาไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ? ตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ออกคำสั่งทางปกครองต้องระบุงrundที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง การยื่นคำอุทธรณ์หรือคำโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือการโต้แย้งไว้ในคำสั่งนั้นด้วย

แต่ถ้ามิได้ระบุไว้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ก็ได้ทำให้คำสั่งทางปกครองนั้นต้องเสียไปหรือเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด เพียงแต่มีผลทำให้ระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งต้องเริ่ม

นับใหม่ตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้ง แต่ถ้าไม่มีการแจ้งใหม่และระยะเวลาดังกล่าวสั้นกว่าหนึ่งปี ต้องขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปเป็นหนึ่งปีนับแต่วันที่รับคำสั่งเท่านั้น

ดังนั้น จึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่จนถึงต้องพ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด

ครับ... คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดท่านได้อธิบายข้อกฎหมายที่ถือเป็นหลักปฏิบัติราชการที่ดีในทางปกครอง หากสนใจก็ศึกษารายละเอียดได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๗๒๙/๒๕๖๐ ครับ...

อย่างไรก็ดี แม้ว่าการแจ้งคำสั่งทางปกครองสามารถแจ้งได้ด้วยวาจา แต่ก็ควรที่จะมีข้อเท็จจริงยืนยันถึงการรับแจ้งคำสั่งดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การที่มาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้ผู้ออกคำสั่งทางปกครองต้องระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งในคำสั่ง ย่อมแสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของการทำคำสั่งที่ทำเป็นหนังสือเช่นกัน

อย่างน้อยก็เพื่อให้คู่กรณีสามารถปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนด้วยการอุทธรณ์ตามขั้นตอนของกฎหมาย... ครับ !
